

El perfil de Sergi Belbel

ROS RIBAS

13 de gener de 1989

23

Montserrat Minobis
 és l'aire d'un adolescent. Els seus 25 anys, el fet d'haver guanyat en poc menys de tres anys tres premis de teatre, entre ells el premi nacional Ignasi Iglésias, i el fet que la seva obra com a autor sigui projectada i catapultada cap a la fama (?) i al favor del públic gairebé alhora, l'ha convertit en notícia i personatge d'actualitat. Resulta curiós... Ens queixem de falta d'autors teatrals, millor d'estrenes d'autors de casa, del país i, de cop i volta, un jove terrassenc llicenciat en filosofia francesa es converteix, en qüestió d'hores, de pocs dies, en el protagonista del món teatral del país, i eclipsa fins i tot una mica la polèmica a l'entorn del *monstre* Josep M. Flotats i del Teatre Nacional.

—No sé si és la millor manera de començar una entrevista, però com que la polèmica justament és el leitmotiv d'aquests últims dies, com ho veus tu?

—Les polèmiques em fan por perquè encara que volguis no les pots deixar al marge; t'hi sents implicat encara que jo no vull pronunciar-m'hi, ni parlar dels uns o dels altres... Sí que veig, però, que al teatre falten diners, espònsors i això fa que es necessitin diners públics. Però tot i així penso que en les polèmiques sempre es peca per excés.

—Ets l'home de moda. Però en realitat qui és Sergi Belbel?

—Per començar això de titllar-me de l'home de moda és fals. He fet, faig, una feina i he tingut ara l'oportunitat que se'm fes l'oferiment de globalitzar tota la meva tasca teatral en poc espai de temps entre una i altra. Res més que això. I pel que fa a qui és Sergi Belbel, doncs, hauria de dir-te que no no m'agrada parlar de mi sol o individualment. Perquè es parla de mi per mor del teatre i jo no sóc res sense els altres. Som un equip de gent jove, dinàmica, que treballem moit i que ens agrada molt la feina que fem. Som de

tal manera un equip (escenògraf, il·luminadors, vestuari, actors, actrius...) que fins i tot com que ens compenem tant, arribem a confondre els papers. Potser que el que fem ara pugui ser etiquetat —encara que no m'agraden les etiquetes— d'agosarat. Però som joves, ens agrada el risc i si ens equivoquem, no passa res.

—Sí, però amb tot això no em dius encara qui és en Sergi Belbel...

—Mira, hi ha una cosa que sí que sé que sóc. I és que no sóc. Et deia abans que no m'agraden les etiquetes i no m'agradaria que se m'etiquetés com a autor, director o traductor... perquè m'agrada tot i s'ha d'estar obert a tot. A més, on comença i acaba un i altre? Almenys pel que fa a la relació autor-director?

—Què passa amb els autors catalans? Hi ha hagut en el decurs dels últims quinze anys booms espectaculars dins el món teatral català, com per exemple El Retaule del Flautista d'en Jordi Teixidor. Estrenes de Benet i Jornet, d'en Serra i altres...

—Quan El Retaule... jo era molt petit, però recordo l'èxit d'aquesta obra i del seu autor. Has citat en Benet i Jornet de qui l'any passat es van estrenar dues obres i que jo considero la seva obra molt lògica i coherent. Hi ha hagut, és cert, un lapse de temps en què l'obra d'autor ha estat minimitzada per la rellevància que ha pres la figura del director. Els dramaturgs (m'agrada molt més aquesta expressió perquè defineix millor l'ofici vinculat al món teatral) han estat eclipsats. Però no fa gaire temps, ens vam reunir uns quants autors d'edat semblant a la meua, a Olot, en una mena de trobada o converses informals a l'entorn del teatre. I la veritat és que s'hi van llegir i escoltar coses realment interessants...

A mi em sembla que ara és el moment en què les institucions han de fer l'esforç per crear l'infraestructura necessària que permeti relançar la figura del dramaturg. I això s'ha de fer, al

“Les institucions han de crear la infraestructura per relançar la figura del dramaturg”

“Jo estic tot just començant, però crec que el meu teatre vol ser vist i comentat”

“Treballo en equip. I som joves, ens agrada el risc i si ens equivoquem no passa res”

meu entendre, estímulant l'escriptor.

—Quina és la funció del teatre?

—Per mi el teatre té tres funcions claríssimes: formativa, cultural i lúdica.

—El teatre és text per damunt de tot?

—No, no; el teatre és conjunció. Els grecs ja ho feien. Amb ells no tot era text o paraula. Jo crec que no es poden negligir els altres aspectes, llum, so, vestuari, escenografia... perquè formen part del mateix llenguatge.

—Les teves obres què reflecteixen?

—Jo desconfio molt del tòpic. I ja t'he dit abans que també de les etiquetes. Jo crec que es produeix una paradoxa molt forta perquè al teatre has d'explicar coses, però al mateix temps tens por d'explicar-les. Es crea una tensió entre el dir i no dir. És clar que no faig res més que parlar de mi i de la vida que m'envolta a través del joc del llenguatge.

—El teu teatre què vol ser?

—La pregunta és molt forta. Estic tot just començant... Però crec que el meu teatre vol ser vist i comentat. Però exactament què, encara no ho sé.

—Sense els premis series on ets?

—Em penso que no. Jo sóc dels qui mel's carrego, però m'hi he presentat! Són, és clar, un incentiu, un estímul per fer més coses... Et motiva si en guanyes algun, però ets molt lluny encara d'allò que s'anomena consagració.

—Què t'interessa més la reacció del públic o la de la crítica?

—La del públic, sens dubte. M'importa l'opinió del crític, però aquest només ve un dia... M'importa realment l'opinió del professional que hi treballa. I m'agrada la crítica que es diu cara a cara i molt sincera.

—Després de les estrenes, de les posicions, etc..., què penses fer?

—Descansar, descansar! Fer vacances. Encara que fins a mitjan febrer he de treballar... Continuaré donant classes a l'Institut del Teatre i prepararé el

nou projecte.

—Que serà, què?

—No ho sé.

—No m'ho diguis perquè alguna cosa deus tenir pensada...?

—...alguna cosa clàssica; literatura dramàtica clàssica. Potser algun grec... no n'estic segur encara. És que pel que fa al procés de creació sóc molt lent i en canvi molt ràpid per a la realització...

—Com viu la gent que t'envolta, família, amics i coneguts, el teu èxit?

—Doncs molt bé; encara que això dels amics és una mica una desgràcia, perquè els meus amics són els meus companys, el meu equip de gent i aleshores resulta que amiat i feina és barrejar massa i sempre acabem parlant de teatre.

—L'afició al teatre d'on et surt o d'on et ve?

—Jo recordo que la meua germana gran feia teatre en una companyia d'aficionats i pot ser l'afició se'm va començar a estimular així, encara que el meu record, però profund i impactant pel món del teatre, el tinc de la meua estada al festival de teatre d'Avinyó. Allò em va impressionar moltíssim. Després una posterior estada a París i ja ho veus...

Ah! per cert, la meua germana gran em diu que quan jo tenia set anys ja havia escrit una obra de teatre. Però la veritat jo no me'n recordo gens.

—Es pot viure del teatre?

—Doncs jo sí. Però no et pensis que molt bé. Vaig fent... amb alguna trampa: traduccions, alguna classe...

—Què esperes del teatre? fama, honor i glòria?

—No, no, res d'això. Per aconseguir el que dius, hauria escollit alguna altra professió. Al teatre s'ha de ser no res per aconseguir alguna cosa. El més important és saber i aconseguir que la comunicació funcioni.

En companyia d'abisme ja ha estat estrenada. Els Schneider i Ópera ho seran d'aquí a pocs dies. Vegin, escoltin i jutgin... l'obra de Sergi Belbel.